

ทักษะการ ดำรงชีวิตเพื่อ พัฒนาสุขภาวะ

หน่วยที่ 5: โรคติดต่อ
โรคติดต่ออุบัติใหม่
และโรคไม่ติดต่อ

ผู้สอน: นางสาวยุวดี สีนชัย
วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

ประชุมบทแห่งการเจ็บป่วย

โรคไม่ได้เกิดจากความบังเอิญ แต่เกิดจากการเสียสมดุลของ 3 ปัจจัยหลัก:

3 กลุ่มโรคหลักที่ต้องเฝ้าระวัง

โรคติดต่อ

เชื้อแพร่กระจายจากคนหรือสัตว์สู่คน
ผ่านการสัมผัส หายใจ หรือพาหะ

โรคติดต่ออุบัติใหม่

เชืชนิดใหม่, พื้นที่ใหม่, ดื้อยา,
หรือไวรัสกลายพันธุ์

โรคไม่ติดต่อ

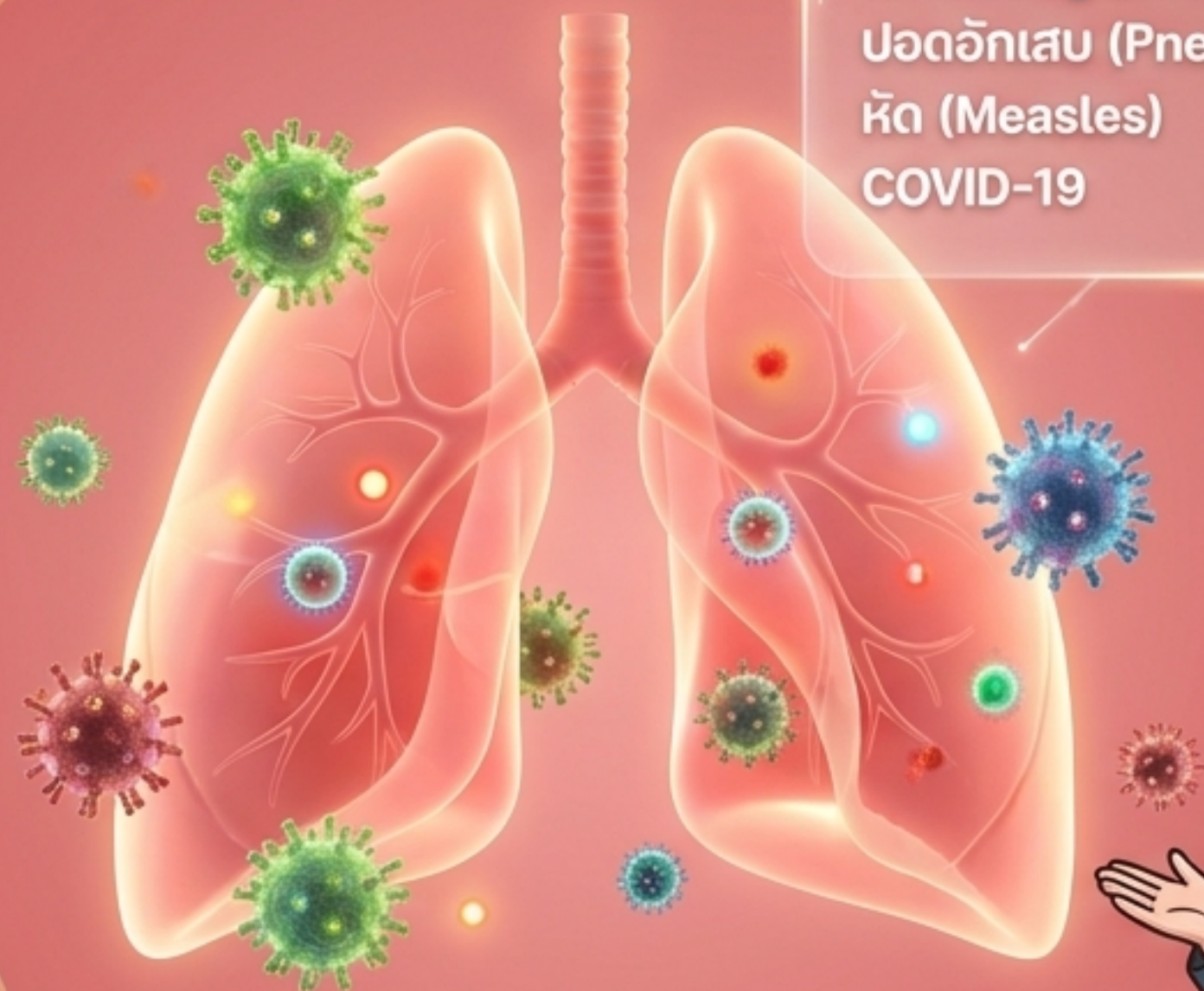
เกิดจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตและ
ความเสื่อมของร่างกาย ไม่แพร่เชื้อ

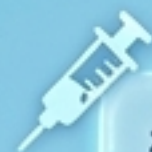
โรคติดต่อทางระบบหายใจ

ไข้หวัดใหญ่ (Influenza)
ปอดอักเสบ (Pneumonia)
หัด (Measles)
COVID-19

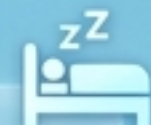
ฉีดวัคซีนป้องกัน
(Vaccines)

สวมหน้ากากอนามัย
& เว้นระยะห่าง

หมั่นล้างมือ &
พักผ่อนให้เพียงพอ

ภัยร้ายจากยุงพาหะ

ไข้เลือดออก
(Dengue)

มาลาเรีย
(Malaria)

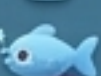

ไวรัสซิกา
(Zika)

ไข้สมองอักเสบ
(JE)

เกราะป้องกัน "5 ป. 1 ข."

- **ปิด** (ฝาภาชนะ)
- **เปลี่ยน** (น้ำในแจกัน)
- **ปล่อย** (ปลากินลูกน้ำ)
- **ปรับปรุง** (สิ่งแวดล้อม)
- **ขัด** (ล้างไข่ยุงลาย)

โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

กินร้อน

ใช้ช้อนกลาง

ใช้ช้อนกลาง

ล้างมือ

อหิวาตกโรค
(Cholera)

ไวรัสตับอักเสบ เอ
(Hep A)

ไวรัสตับอักเสบ เอ
(Hep A)

อาหารเป็นพิษ
(Food Poisoning)

โรคที่มากับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว

โรคมือเท้าปาก
(Hand-Foot-Mouth)

พบมากในเด็กเล็ก/สถานศึกษา
ติดต่อผ่านน้ำลายและตุ่มใส
ต้องรักษาความสะอาดและแยกผู้ป่วย

โรคฉี่หนู
(Leptospirosis)

เชื้อแบคทีเรียปนเปื้อนในน้ำท่วมขังหรือโคลน
หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำขังและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์หนู

สุขภาพทางเพศที่ปลอดภัย

เอชไอวี/เอดส์
(HIV/AIDS), ซิฟิลิส
(Syphilis)

การสร้างพฤติกรรมทางเพศ
ที่ปลอดภัย (Safe Sex).
ป้องกันตนเองและผู้อื่นด้วย
การใช้ถุงยางอนามัยอย่าง
ถูกวิธีทุกครั้ง

โรคติดต่ออุบัติใหม่: ภัยคุกคามไร้พรมแดน

ไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19)

โรคไข้หวัดนก
(Avian Flu)

โรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา
(Ebola)

เชื้อใหม่ (New pathogens),
พบในพื้นที่ใหม่ (New areas),
อุบัติซ้ำ (Re-emerging),
หรือเชื้อมดื้อยา (Drug-resistant)

Global Radar

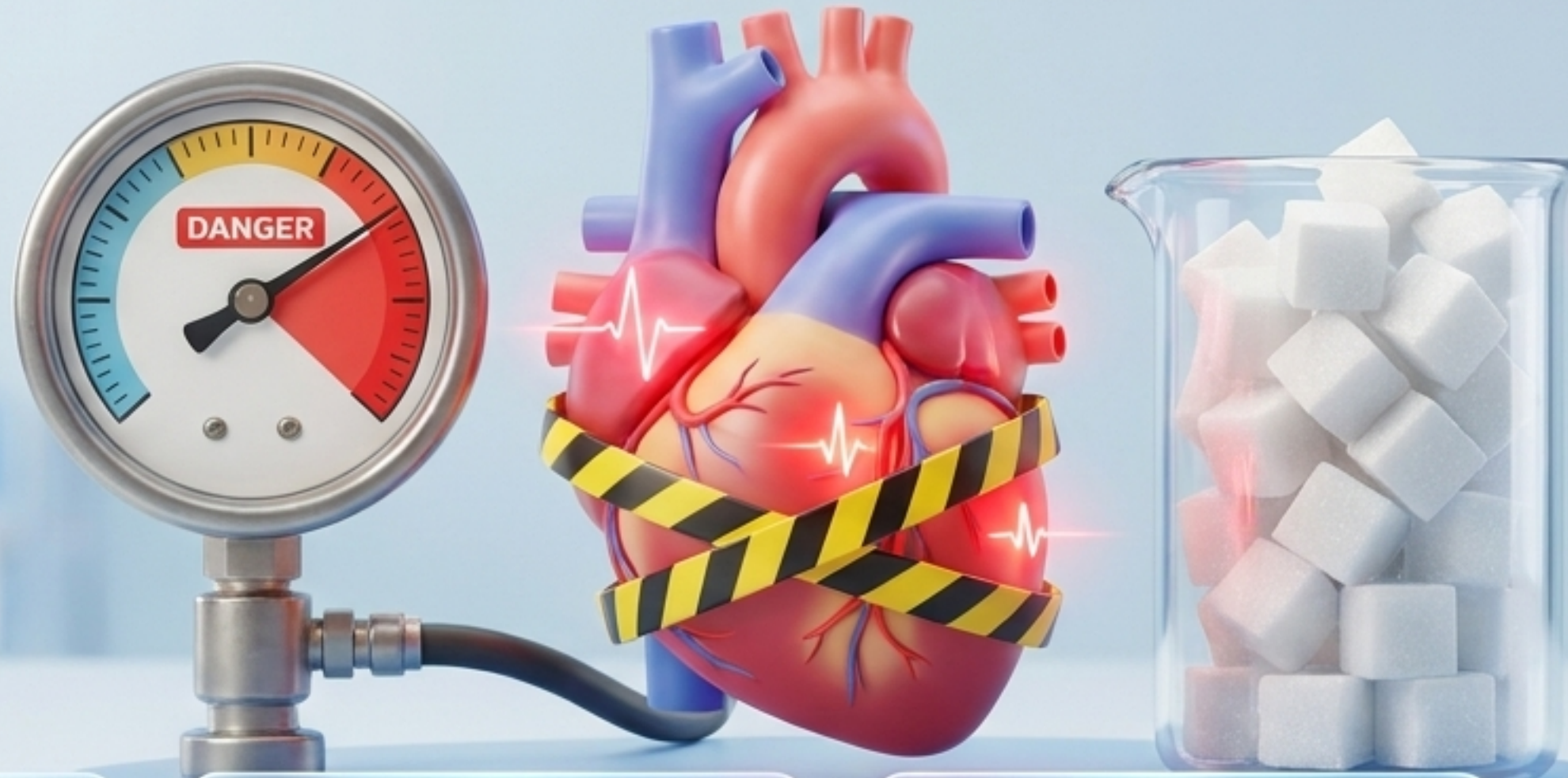
ทำไมโรคใหม่จึงเกิดขึ้นตลอดเวลา?

โรคไม่ติดต่อ (NCDs): วิกฤตเงียบที่สะสม

ไม่ติดต่อ...แต่รุนแรง. เป็นปัญหาสาธารณสุขหลักที่เกิดจากพฤติกรรมสะสม
ทำให้สูญเสียคุณภาพชีวิตและเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

โรคเบาหวาน
(Diabetes)

ความดันโลหิตสูง
(Hypertension)

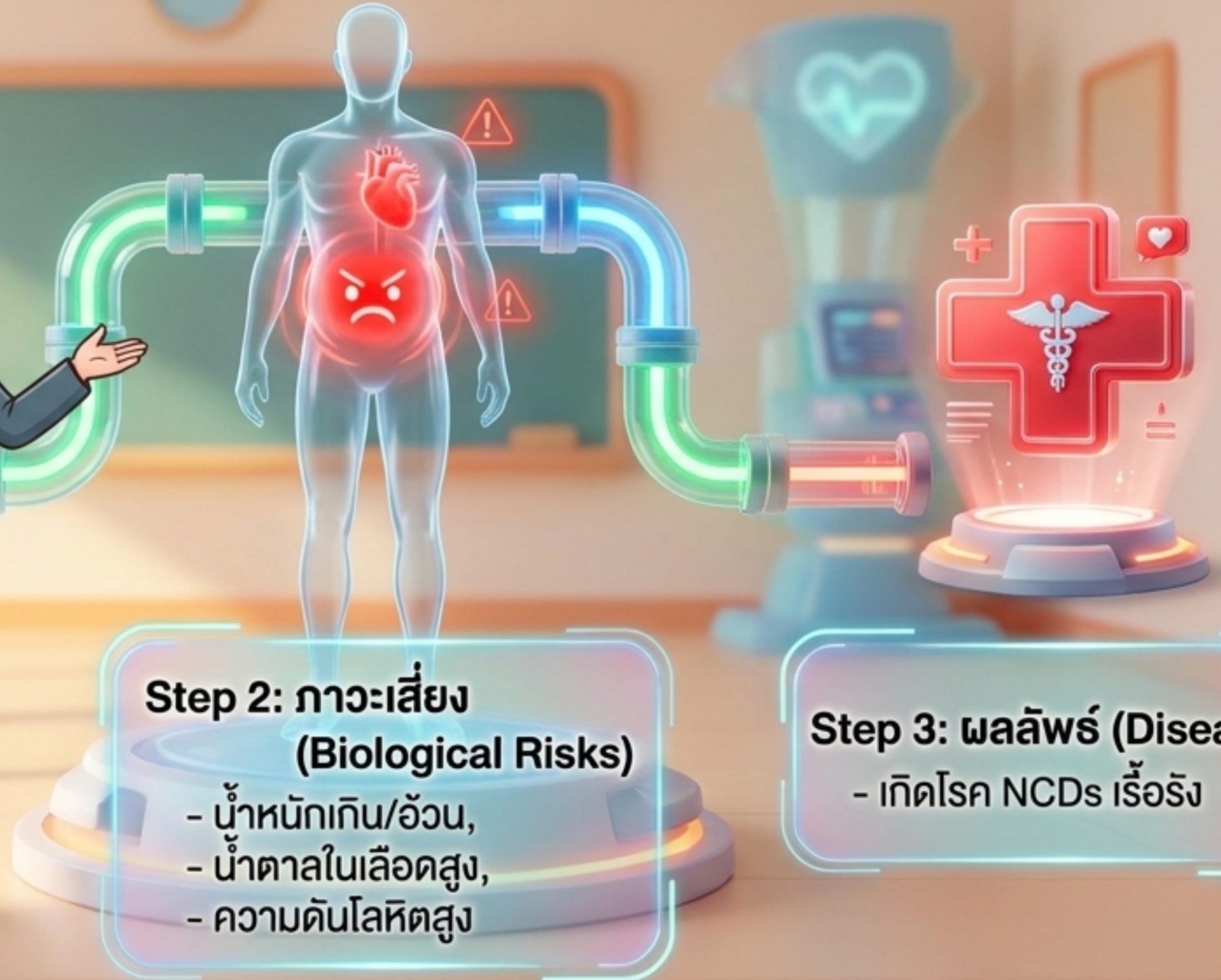

โรคหัวใจขาดเลือด
(Heart Disease)

โรคหลอดเลือดสมอง
(Stroke)

วงจรพฤติกรรมเสี่ยง NCDs

Step 1: พฤติกรรม (Habits)

- สูบบุหรี่, ดื่มแอลกอฮอล์,
- ทานหวาน/มัน/เค็ม,
- ขาดการออกกำลังกาย,
- เครียดเรื้อรัง

Step 2: ภาวะเสี่ยง (Biological Risks)

- น้ำหนักเกิน/อ้วน,
- น้ำตาลในเลือดสูง,
- ความดันโลหิตสูง

Step 3: ผลลัพธ์ (Disease)

- เกิดโรค NCDs เรื้อรัง

เกราะป้องกันระดับชุมชน

การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคไม่ได้ปกป้องแค่ตัวเรา

ฉีดวัคซีนพื้นฐาน
& ตามฤดูกาล

สร้าง 'ภูมิคุ้มกันหมู่'
(Herd Immunity)
เพื่อปกป้องผู้ที่อ่อนแอในชุมชน

ดูแลสุขภาพกาย
ให้แข็งแรงอยู่เสมอ

เกราะป้องกันประจำวัน: ล้างมือ 7 ขั้นตอน

1. ฝ่ามือถูกัน

2. ฝ่ามือถูหลังมือ

2. ฝ่ามือถูหลังมือ

3. ฝ่ามือถูฝ่ามือ/ซอกนิ้ว

4. หลังนิ้วถูฝ่ามือ

4. หลังนิ้วถูฝ่ามือ

5. ถูนิ้วหัวแม่มือ

6. ปลายนิ้วถูฝ่ามือ

6. ปลายนิ้วถูขวางฝ่ามือ

7. ถูรอบข้อมือ

ใช้สบู่และน้ำ หรือแอลกอฮอล์ 70% ตัดวงจรแพร่เชื้อได้ดีที่สุด

สุขภาพดีเริ่มต้นที่ตัวเรา

สุขอนามัย
(Hygiene)
- ตัดวงจรเชื้อโรค

โภชนาการ
(Diet)
- ลดหวาน มัน เค็ม
กินอาหารสุกใหม่

ออกกำลังกาย
(Exercise)
- ขจัดความเสี่ยง
NCDs

เท่าทันข่าวสาร
(Health Literacy)
- รับมือโรคอุบัติใหม่

“การป้องกันย่อมดีกว่าการรักษาเสมอ”